

Το πολιτικό ζήτημα της Τεχνολογίας, Μ. Ανδριωτάκης

Προτείνεται να μελετηθεί το παρόν κείμενο σε συνδυασμό με το άρθρο:

[Η καταπολέμηση των ψευδών ειδήσεων](#) του Timothy Garton Ash

Μ. Ανδριωτάκης

[Το πολιτικό ζήτημα της τεχνολογίας] (διασκευή)

«Στη Σίλικον Βάλεϊ όλοι πιστεύουν ότι θα κάνουν τον κόσμο καλύτερο, αλλά τίποτα από αυτά που πιστεύουν δεν συνέβη. Το Facebook είναι το καλύτερο παράδειγμα. Ο Μαρκ Ζάκερμπεργκ θέλει να μας διασυνδέσει όλους, αλλά τελικά μας έχει απομονώσει σε δωμάτια ομοφωνίας. Μας έχει κάνει λιγότερο έξυπνους κι ανεκτικούς απέναντι στον κόσμο. Έχει φτιάξει το καλύτερο όχημα για ανθρώπους που θέλουν να κλονίσουν τη δημοκρατία. Έχει συμβάλει στη μοναξιά και στην απομόνωσή μας. Υπάρχει ισχυρός συσχετισμός για την άνοδο της κατάθλιψης στους νέους ανθρώπους με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και ειδικότερα του Facebook».

Τα παραπάνω λόγια δεν περιμένεις να τα ακούσεις από έναν θιασώτη της τεχνολογίας που έχει ιδρύσει μία σειρά, επιτυχημένων και μη, νεοφυών τεχνολογικών επιχειρήσεων στη Σίλικον Βάλεϊ. Κι όμως, ανήκουν στον Άντριου Κιν, έναν επιχειρηματία με πλήθος επιχειρήσεων στο ενεργητικό του.

«Η τεχνολογία τρέχει γρηγορότερα από τους ανθρώπους και τις κυβερνήσεις» λέει ο Κιν «και πρέπει να την επιβραδύνουμε. Πρέπει να σκεφθούμε ρυθμίσεις, επιχειρηματικούς, ή ακόμα και εμπορικούς μηχανισμούς για να την προλάβουμε. Χρειάζεται να ρυθμίσουμε ξανά τη σχέση μας με την τεχνολογία». Μολονότι δεν υφίσταται μαγική συνταγή, ούτε ψηφιακή εφαρμογή για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργεί η τεχνολογία, ο Κιν θεωρεί ότι μια συνδυαστική στρατηγική πέντε τακτικών, που θα εφαρμοστεί από έξυπνους ανθρώπους κι όχι από έξυπνες μηχανές, θα μπορέσει να ανακόψει την αρνητική πορεία της σύγχρονης τεχνολογίας.

Η πρώτη τακτική είναι η νομική ρύθμιση. «Σε αυτό τον τομέα επιτυγχάνονται ήδη πολλές νίκες, και αυτό είναι πολύ σημαντικό» λέει ο Κιν. «Έχει ξεκινήσει από την Ευρώπη και επεκτείνεται τώρα στις ΗΠΑ και παίρνει τη μορφή του εξαναγκασμού των τεχνολογικών εταιρειών να πληρώσουν φόρους, να λογοδοτούν περισσότερο και να είναι διαφανείς ... Έχει αρχίσει το όλο θέμα να γίνεται ένα πολιτικό ζήτημα, όπως ακριβώς θα έπρεπε...».

Η δεύτερη τακτική που μπορεί να συμβάλει στην επιδιόρθωση του μέλλοντος, σύμφωνα με τον Κιν, αφορά την καινοτομία, κι είναι αυτή που ανησυχεί περισσότερο τον συγγραφέα. «Πολλοί επιχειρηματίες αρχίζουν να καταλαβαίνουν ότι το κυρίαρχο

επιχειρηματικό μοντέλο των μεγάλων τεχνολογικών εταιρειών, το “μοντέλο του δωρεάν”, δεν λειτουργεί γιατί εκμεταλλεύεται βαθύτατα τις ανθρώπινες αδυναμίες». Εδώ η πρόκληση είναι να επανεφεύρουμε τα οικονομικά του Διαδικτύου, να ξανασκεφθούμε το όλο οικοσύστημα. «Χρειαζόμαστε επείγοντως νέα επιχειρηματικά μοντέλα», λέει.

Η τρίτη τακτική εμπλέκει τη συμπεριφορά των ίδιων των καταναλωτών. Ο συγγραφέας αναφέρει χαρακτηριστικά τη δράση όψιμων κινημάτων ενάντια στο Facebook. «Οι καταναλωτές ξυπνούν σταδιακά και βλέπουν ότι χρησιμοποιούνται τα δεδομένα τους χωρίς τη συνειδητή τους συγκατάθεση, ότι παραβιάζεται η ιδιωτικότητά τους, ότι αλλοιώνεται η αίσθηση του εαυτού τους και ότι είναι βαριά εθισμένοι σε ψηφιακές υπηρεσίες ... Αλλά ακόμα και τοπικές Αρχές αρχίζουν να αναγνωρίζουν το ίδιο πράγμα, για πλατφόρμες όπως η AirBnB που ανεβάζει τις τιμές των ακινήτων».

Η τέταρτη τακτική αφορά την εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών και είναι σύμφωνα με τον Κιν πολύ ενθαρρυντική. Συνδικάτα, φιλανθρωπικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις και άτομα που ενδιαφέρονται, κινητοποιούνται προκειμένου να πιέσουν τις τεχνολογικές εταιρείες να αναλάβουν τις κοινωνικές τους ευθύνες. «Δικηγόροι αρχίζουν να εργάζονται για λογαριασμό εταιρειών με κοινωνικό προσανατολισμό, επιχειρηματίες, επενδυτές ακόμα και δισεκατομμυριούχοι όπως ο Μαρκ Μπένιοφ, στρέφονται στον σκοπό υπέρ ενός κοινωνικά υπεύθυνου τεχνολογικού οικοσυστήματος».

Τέλος, η πέμπτη τακτική αφορά μια πιο μακροπρόθεσμη πρόκληση, που είναι ίσως και η πιο σημαντική: στην εκπαίδευση. Ο Κιν κάνει ειδική αναφορά στα σχολεία Ουόλντορφ και Μοντεσόρι, τα οποία προκρίνουν μια πιο ανθρωποκεντρική εκπαίδευση, μειώνοντας δραστικά τον ρόλο της τεχνολογίας και αποθαρρύνοντας τη χρήση των οθονών από τα παιδιά. «Δεν πιστεύω ότι πρέπει να απαγορεύσουμε στα παιδιά να χρησιμοποιούν τις οθόνες και τις τεχνολογίες, αλλά πρέπει να γυμνάζουν τον «μυ της αυτενέργειας. Να σκέφτονται, να αμφισβητούν, να γίνονται δημιουργικοί. Να κάνουν πράγματα που δεν μπορεί να κάνει η τεχνολογία, η τεχνολογία δεν μπορεί να έχει αυτενέργεια. Η τεχνολογία δεν μπορεί να σκεφθεί τον εαυτό της. Ως γονείς πρέπει να εμψυχώσουμε τους νέους ανθρώπους, να τους δώσουμε αυτενέργεια. Δε χρειάζεται να τα περικυκλώνουμε με βιβλία, πρέπει να τα καθοδηγήσουμε να κάνουν αυτά που δεν μπορούν να κάνουν οι υπολογιστές, να σκέφτονται ανεξάρτητα και να έχουν ενσυναίσθηση. Το ξέρω ότι είναι εύκολο να το λες και δύσκολο να το πετυχαίνεις. Αλλά αυτή είναι η πρόκληση σήμερα».

Σίσσυ Αλωνιστιώτου

Μ. Ανδριωτάκης, Αντρίου Κιν στην «Κ»: Το πολιτικό ζήτημα της τεχνολογίας, [Η Καθημερινή](#), 5.08.2019

Ασκήσεις

1. Να παρουσιάσετε σε ένα κείμενο 60-70 λέξεων τις τακτικές που σύμφωνα με τον Άντριου Κιν θα βοηθήσουν ώστε να ανακοπεί η αρνητική πορεία της σύγχρονης τεχνολογίας
2. «...Χρειάζεται να ρυθμίσουμε ξανά τη σχέση μας με την τεχνολογία»: Ποιους λόγους επικαλείται ο Άντριου Κιν; Έχετε μήπως να προσθέσετε κάτι επιπλέον;

